

Nr 57.

Av herr **Jacobson** i Vilhelmina, om pension åt förre vägarbetaren
P. L. Bylund.

Jämlikt Kungl. Maj:ts kungörelse den 22 juni 1944 (nr 502) med föreskrifter angående pensionering av vissa f. d. arbetare vid vägväsendet kan pension beviljas dels arbetare i statens tjänst, som före den 1 januari 1944 innehåft anställning hos vägdistrikt och som sedermera vunnit mera stadigvarande arbetaranställning vid vägförvaltning, dels hos vägdistrikt före ovannämnda dag anställd arbetare, som är född före den 1 januari 1884 samt kvarstått i anställning intill 1943 års utgång eller på grund av arbetsbrist permitterats av vägdistrikt under år 1943 och som sedermera ej vunnit arbetaranställning som nyss sagts. Pension må dock beviljas endast under förutsättning att arbetaren vid anställningens upphörande eller, i fråga om arbetare, som permitterats av vägdistrikt, vid tiden för permitteringen under en tid av sammanlagt minst 15 år, därav minst 12 år före fyllda 60 år, innehåft anställning i statens tjänst eller hos väghållningsdistrikt eller vägdistrikt eller ock hos entreprenör vid vägunderhållet och arbetet utgjort hans huvudsakliga sysselsättning och förvärvskälla.

Härutöver har Kungl. Maj:t, sedan riksdagen i skrivelse den 7 maj 1945 (nr 219) anmält sitt beslut i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående pension till vissa f. d. arbetare vid vägväsendet jämte i ämnet väckta motioner, i skrivelse den 8 juni 1945 till statens pensionsanstalt för känedom och efterrättelse meddelat förordnande, att pension enligt Kungl. Maj:ts kungörelse av den 22 juni 1944 (nr 502) kan utgå jämväl till sådana f. d. arbetare vid vägväsendet, som ha en sammanlagd anställningstid av minst 15 år, varav mindre än 12 år före fyllda 60 år.

Förutvarande arbetaren hos Stensele vägdistrikt *Per Ludvig Bylund* har icke under åberopande av ovannämnda kungörelse kunnat få pension, enär kungl. väg- och vattenbyggnadsstyrelsen icke ansett Bylund uppfylla villkoret om anställning hos vägdistrikt intill utgången av år 1943 eller permittering därifrån på grund av arbetsbrist, i följd varav pension ej kunnat tillstyrkas. En sedermera genom Svenska väg- och vattenbyggnadsarbetareförbundet den 7 februari 1945 hos Kungl. Maj:t gjord framställning med begäran om pension åt Bylund har, enligt beslut av den 8 juni 1945, icke föranlett någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Av bifogade åldersbetyg framgår, att Bylund är född den 2 maj 1872 och således 73 år gammal. Han har under åren 1900—1911, 1914—1917 samt

1927—1941 utfört arbete inom vägväsendet såsom anställd hos kungl. väg- och vattenbyggnadsstyrelsen resp. väghållnings- och vägdistrikt; under åren 1910—1913 dessutom varit anställd vid byggandet av riksgränsbanan; under åren 1918—1919 vid av domänverket utförda hus- och vägbyggnadsarbeten samt under tiden 7/1 1943—11/6 1943 vid kungl. krigsmaterielverkets förrådsavdelning.

Att Bylund tidigare ej kunnat få pension beror på, som ovan nämnts, att han icke kvarstått i anställning hos vägdistrikt till 1943 års utgång eller på grund av arbetsbrist permitterats under nämnda år. Härtill kan anföras, att ehuru Bylund icke har något intyg, som styrker att han arbetat direkt för vägdistrikt sedan den 18 oktober 1941, har han dock under tiden augusti—december 1943 arbetat vid för kungl. väg- och vattenbyggnadsstyrelsens räkning utförd reparation av vägen mellan Storuman och Tärnaby. Denna anställning har man vid pensionsfrågans tidigare bedömning velat betrakta som innehavd hos entreprenör. Emellertid var det ganska vanligt, att staten lät utföra vissa viktiga och mera brådskande vägarbeten på löpande räkning under krigsåren, och nyssnämnda reparationsarbete var av denna art. Detta styrkes av närslutna intyg av den 16 december 1945, utfärdad av en verkmästare vid väg- och vattenbyggnadsstyrelsens hamnarbeten i nedre Norrland. Arbetet utfördes alltså på löpande räkning av en byggnadsfirma och kan icke betraktas som entreprenad, varför det får anses, att Bylund varit anställd direkt hos väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. Då denna anställning upphörde år 1943, torde han enligt gällande pensionsbestämmelser vara berättigad till pension eller understöd. Att han permitterats av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och icke av vägdistrikt på grund av arbetsbrist år 1943, bör icke få vara avgörande. Men även om Bylund skulle anses ha blivit permitterad år 1941 och icke där-efter varit i arbete hos vägdistrikt eller väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, bör pension eller understöd åt honom vara berättigat med hänsyn till Bylunds långa anställningstid inom vägväsendet och statlig tjänst i övrigt (vilken anställningstid styrkts genom till Svenska väg- och vattenbyggnadsarbetareförbundets ovannämnda framställning fogade intyg). Anställningstiden överstiger nämligen avsevärt de som villkor för högsta pensionsbelopp enligt kungörelsen nr 502: 1944 stadgade 25 åren, och detta bör med skäl kunna anses mer än väl uppväga den omständigheten, att Bylund ej kvarstått i anställning hos vägdistrikt till utgången av eller på grund av arbetsbrist permitterats under år 1943.

Hänsyn bör även tagas till att Bylund på grund av sin höga ålder icke genom förvärvsarbete kan försörja sig och sin familj, liksom ock att hans arbetsinkomster under anställningen vid vägväsendet och statlig tjänst i övrigt icke medgivit något sparande för ålderdomen.

Enligt kungörelsen 1944: 502 uppgår den lägsta pensionen till förutvarande arbetare hos vägdistrikt till 708 kronor om året. Å denna pension

utgå ej några rörliga tilläggsförmåner. Med hänsyn härtill synes pensionen i förevarande fall skäligen böra fastställas till förslagsvis 708 kronor. Därest riksdagen skulle bifalla Kungl. Maj:ts förslag i proposition nr 5, att pension å 708 kronor skall höjas med 60 kronor, torde samma höjning böra ske av den nu ifrågasatta pensionen.

Åberopande det anförda hemställes,

att riksdagen må medgiva, att Bylund må från och med den 1 januari 1946 under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 708 kronor, varå tilläggsförmåner ej må utgå.

Stockholm i januari 1946.

Uddo R. Jacobson.
